

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Rastita in množita se!

Božje naročilo

Bog je ustvaril človeka po svoji podobi. Človek pa ni podoben Bogu samo v tem, da ima razum in prosto voljo. Bog je hotel, da mu je človek podoben tudi v Njegovem delu. Bog dela tako, da ustvarja in vlada. In del te stvariteljske moči in vladarske oblasti je dal človeku, zato, da mu je človek tudi v tem podoben.

Jasno, jedrnato ter obenem veličastno po navdihnjenju božjem poroča o tem Mozes na prvih straneh sv. pisma. Takole pravi: In ustvaril je Bog človeka po svoji podobi ... moža in ženo ju je ustvaril (1 Moz). In reče Adam (ženi): To je sedaj kost iz mojih kosti, in meso iz mojega mesa ... Zaradi tega bo zapustil človek svojo mater in se držal svoje žene in bosta dva v enem mesu (1 Moz 2). In blagoslovil ju je Bog in rekel: Rastita in množita se, in napolnita zemljo in podvrzita si jo, in gospodujta ribam morja in pticam neba in vsem živalim, ki se gibljejo na zemlji.

Razločno je povedano v teh besedah sv. Duha, da je Bog ustvaril moža in ženo, ju zvezal v nerazdružljiv zakon, ta zakon blagoslovil in mu takoj določil prvi in pglavitni namen: **Rastita in množita se in napolnita zemljo.** S temi besedami je Bog Stvarnik moža in ženo vzel v svojo stvariteljsko delavnico, da z njunim sodelovanjem množi človeški rod.

Božjega naročila ne zlorabi!

Dobro ločimo: Bog je vsakemu človeku dal telesno zmožnost, do sodeluje pri božjem stvarjenju, toda, **samo možu in ženi, ki sta zvezana v zakonu,** je govoril besede: Rastita in množita se; samo moža in ženo je poklical, da to stvariteljsko pravico tudi izvršujeta. Zoper božjo voljo in greh je torej, kdor rabi te svoje telesne sile in zmožnosti izven zakona. Prav tako in še bolj je greh, kdor potom zakona pride v to božjo delavnico in **zlorablja** svoje stvariteljske sile in zmožnosti samo v svojo strast in telesno požljivost tako, da obenem namenoma in naravnost preprečuje namen, ki ga je Bog zakonu dal: Rastita in množita

se! Pravim: to je večji greh kot zlorabljanje teh stvariteljskih zmožnosti izven zakona, ker je skrunjenje božje delavnice, božjega svetišča, pri kristjanih pa še skrunjenje zakramenta.

Da vam bo stvar še bolj jasna, še majhno primeri! Naša cerkev je tudi svetišče božje. Če bi se našel kdo, ki bi priredil nespodobno in pohujšljivo igro izven cerkve, bi brez dvoma grešil. Ko bi pa to igro priredil tu v cerkvi, bi bil njegov greh mnogo večji, ker bi bilo to skrunjenje hiše božje.

Tako je z zakonom. **Kdor uporablja svoje stvariteljske zmožnosti na kakršenkoli način izven zakona, greši zoper voljo božjo, zoper šesto božjo zapoved: Ne nečistuj!** Kdor pa zlorablja iste sile v zakonu tako, da obenem naravnost in namenoma preprečuje božje namene, **ta greši mnogo huje.**

Nikdo naj se ne tolaži ali morda skuša prevarati svojo vest in svojo dušo, da je to pretirano. Božja zapoved je jasna, pa tudi **kazen božja je včasih kar očitna.** Sv. pismo stare zaveze pripoveduje o nekem Onanu, ki se je v zakonu pregrešil z nečistijo, kakor smo jo pravkar omenjali. V enem kratkem stavku sv. pismo veliko pove: In ubil ga je radi tega Bog, ker je storil nagnusno dejanje.

Kaj mislite, so danes take in podobne kazni božje kaj bolj redke, čeprav morda ne tako očitne? Danes, ko je ta greh kakor kuga, ki razjeda krščanske družine, razdira zakone in ubija srečo? Premnogo edinih sinov je padlo v svetovni vojski, premnogo jih pobere bolezen. Ali je mar to res samo slučajno? Na slučaje kristjan ne veruje, pač pa veruje v besede Jezusove, da niti vrabec ne pade s strehe brez volje božje (Mt 10, 29). Tako se otroci pokoré za grehe svojih staršev, starši pa v svojih starih letih ostanejo brez opore in tolažbe in brez dedičev.

Narava se maščuje.

Pa se jih žal dobi le preveč, ki so božjo zapoved že davno vrgli v staro ropotarnico in jim kazen božja ne dela skrbi. Bog je zanje mrtev, pekel jim je pravljica, krepost neumnost. Zavezali so si oči in potem trdijo, da

sonca ni, ker ga ne vidijo. Če pa ni Boga, tudi ni greha in vsakdo živi, kakor mu srce poželi. Kradi, goljufaj, ubijaj, nečistuj, zapeljuj, če ti to nese, samo glej, da ne boš zaprt.

Bridko se motijo. Mislijo, da je božja zapoved kakor beseda, ki je s kredo zapisana na tablo. Vzameš gobo, besedo zbriseš in je ni več. **Božja zapoved se ne da zbrisati, ne utajiti.** Zapisana, vklesana je v tvojo lastno naravo. Naša lastna narava govori, ukazuje, zahteva z besedami božjih zapovedi. In ta narava je nepodkupljiva da, kruta in neusmiljena, če si ji delal krivico. Ni ga bolj do slednega, bolj brezobzirnega sodnika in krvnika, kot je poslana in užaljena narava. Bolezni, hiranje, prezgodne smrti, računi pri zdravnikih in v lekarnah, vse to so običajna maščevanja naše narave, ker smo svoje telo zlorabili, ker nismo z njimi ravnali tako, kakor njih lastna narava ukazuje.

Tudi spolni nagon, ki je v človeku silno močan in v veliki meri vpliva na razvoj človeškega telesnega in duševnega življenja, tudi ta spolni nagon ima svoj trdno določeni namen. Ta namen mu je predpisala, določila narava sama, oziroma Bog, ki je to in tako naravo ustvaril. Ta namen je Bog jasno začrtal in povdaril; Rastita in množita se! **Kdor torej od spolnega nagona siloma loči, odtrga ta njegov naravni namen, ter hoče samo uživanje, samo telesno slo, ta dela naravi krivico, silo.**

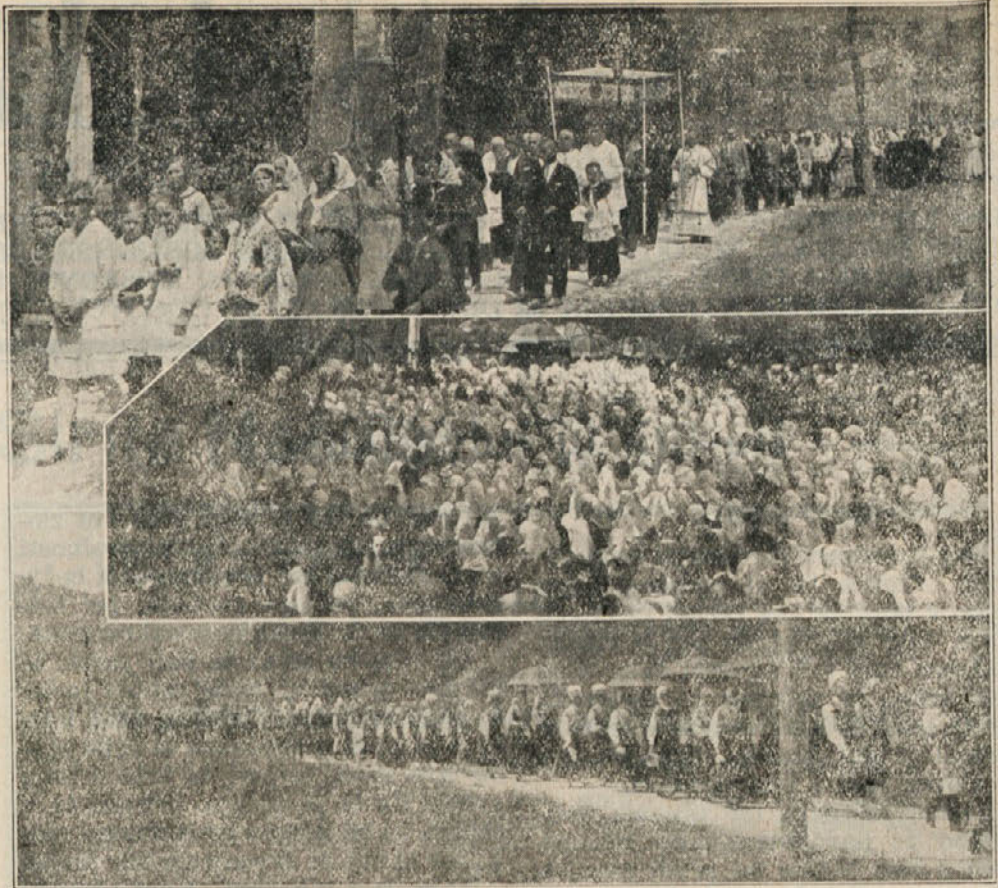
Rekli pa smo: ni ga bolj brezobzirnega sodnika in krvnika, kot je užaljena, poslana narava. Ne verjamete? Verjemite strokovnjakom, ki so leta to opazovali, proučevali, si zapisovali, primerjali in potem govorili po svoji pameti, vesti in skušnjah. Neki belgijski zdravnik je na podlagi svojih izkušenj napisal o tem knjigo, v kateri podrobno razlaga in dokazuje, kako ta greh, zlasti če se ponavlja skozi leta, ruši in zastruplja živčevje pri možu in ženi. Navaja celo vrsto zdravnikov-strokovnjakov, ki so na podlagi lastnih opazovanj ugotovili, koliko živčnih, pri ženi pa povrhu še drugih boleznih izvira prav iz tega greha, kakršnega je svetopisemski Onan zagrešil v svojem zakonu.

(Iz knjige: Fr. Zabret, Sv. zakon, vrelec življenja.)

Evharistični shod

v Šmartinu v Tuhinju

Evharistični shod, tretji letos v kamniški dekaniji, se je vršil v Šmartinu dne 6. avgusta za župnije v Tuhinjski dolini in za Zlato polje. Ob najlepšem vremenu se je zbralo v nedeljo ob 10. uri nad tritisoč vernikov pred krasno pripravljenem oltarjem na župnijskem dvorišču, da prisostvujejo proslavi v čast presvetemu Rešnjemu telesu. Ko je bilo Najsvetejše prenešeno iz cerkve na pripravljeni oltar, je imel g. kanonik dr. Opeka glavni evharistični govor. Potem je opravil g. dekan Rihar sv. mašo in imel po sv. maši drugi evharistični govor s posvetitvijo vernikov Kristusu Kralju. Nato se je razvila veličastna procesija, ki jo je vodil g. kanonik dr. Opeka. V procesiji so šle posamezne župnije vsaka zase s svojim bandom, pri šmartinski župniji, ki je šla neposredno pred Najsvetejšim, pa so se uvrstile tudi združene požarne brambe, narodne noše in belooblečene deklice. Pogled na dolgo procesijo, kakršne Šmartin še ni videl, je bil silno lep. Pri sv. maši so peli združeni pevski zbori, pri procesiji pa je prepeval pri vsaki župniji domači pevski zbor

evharistične pesmi. Slovesnost so povzdigovali številni mlaji, zastave in lepo okrašene hiše, mimo katerih se je sprevod pomikal. Blagoslov v cerkvi je zaključil prelepo proslavo.

Daj Bog, da se naše dobro ljudstvo poživiljeno po tem slavlju, še bolj vname za češčenje presv. Rešnjega Telesa in za prav pogostno prejemanje sv. obhajila.

Ob zaključku evh. shodov v našem okraju

Nepričakovano lepo in veličastno so se izvršili evharistični shodi v Kamniku, Domžalah, Šmartinu, Moravčah in Izlakah. Precej nad dvajset tisoč vernikov se je zbralo krog evharističnega Kralja na oltarjih med zelenjem in cvetjem, prislunilo njegovemu skrivnostnemu glasu in besedam duhovnikov, molilo in mu prepevalo slavo, sledeč pozivu sv. Tomaža Akvinskoga: »Hvali Sion Rešenika, hvali zvestega Vodnika, slavospjev naj mu doni. Kar le moreš daj v zahvalo, zanj bo slave še premalo, tvoje hvale dosti ni!«

Nekatere misli mi vzbujajo ti shodi. Kažejo nam jasno, da je v dušah našega ljudstva velika zaloga trdne in neomajene vere. Kadar pride pravi trenotek, pa zagori versko navdušenje. Naj bi ta močna vera ne stopala na dan samo ob slovesnih trenotkih, ampak naj bi stalno vplivala na življenje posameznikov in družin, da se izkoreninijo razne grešne razvade in vkoreninijo kreposti.

Kažejo nam ti shodi prelep sad krščanske mladinske vzgoje. Veliko število vernikov v procesijah zlasti tudi moških in njihov neustrašen

nastop je sad naših cerkvenih in izvencerkvenih organizacij. Saj so nam tekem 40 let dale naše organizacije veliko število mož in žena, fantov in deklet zlasti pod zastavo Marijino, ki so v moči vere in milosti pa tudi poštene izobrazbe prebrodili velike nevarnosti za versko in nravno življenje ali pa se vrnili na pravo pot, če so bili zašli. Nadaljujmo to delo za vzgojo mladine, kolikor sedanje razmere dopuščajo, razmahnejo naj se zlasti kongregacije in stanovski odseki katoliške akcije.

Dokazujejo nam ti shodi o veliki moči zgodnjega in pogostnega sv. Obhajila. Zelo dvomim, da bi bili taki veličastni shodi mogoči pred kakimi 40 leti, ko je še mrzla sapa jožefinizma ovirala vernikom, otrokom in odraslim, pot k obhajilni mizi. Naj bi prinesli ti shodi bolj in bolj prelepi sad, katerega je tako želel evharistični papež, v duhu svetosti umrli Pij X., namreč pogosto sv. Obhajilo, ki bo delalo čudeže junaštva krščanskega življenja in ljubezni ter zmago-slavja sv. Cerkve.

Dokazujejo nam ti shodi izredno moč presv. Evharistije nad človeš-

kimi srci. Mnoge tudi sicer mrzle vernike je prevzela ljubezen evharističnega Jezusa, da so v družbi gorečnejših klonili svoje glave in kolena pred živim Bogom. Še potrebujejo milosti, zato je naša dolžnost, da molimo za tiste, ki so še šibki v veri.

Naj bodo ti manjši, pa vendar veličastni evharistični shodi priprava za vseslovenski evharistični shod, kjer naj bi celotni slovenski narod uklonil srca in kolena pred evharističnim Bogom ter soglasno klical:

Češčeno in hvaljeno naj vedno bo presv. Rešnje Telo! M. R.

Zahvala.

Za razvoj in poglobljenje evharističnega življenja v celi kamniški dekaniji so bili velikega pomena shodi v Kamniku, Domžalah in v Šmartnem. Zato je moja dolžnost, da izrekam iskreno zahvalo gg. duhovnikom in s posebnim povdankom vernikom kamniške dekanije za trud in požrtvovalno ljubezen, katero so izkazali evharističnemu Kralju pri pripravah in prireditvi shodov, s katerimi smo ob enem najlepše proslavili 1900 letnico Odrašenja. Evharistični Zveličar bodi plačnik vsem!

V Kamniku 21. avgusta 1933.

M. Rihar, dekan.

Evharistična slovesnost v Izlakah

Odpustek svetega leta

Odpustek svetega leta morejo že letos prejeti doma

med drugimi:

1. vsi, ki so prekoračili 70. leto starosti;
2. delavci, ki si z delom služijo vsakdanji kruh;
3. bolniki in slabotni.
4. Da dobe odpustek morajo opraviti to-le:

Dvanajstkrat gredo v cerkev in v njej vsakokrat molijo:

1. pred sv. Rešnjim Telesom šest krat Očenaš, 6 krat Zdravamarija in 6 krat Čast bodi;
2. pred podobo Križanega, ako je to mogoče, molijo trikrat apostolsko vero in dostavijo enkrat vzdihljaj: »Molimo te Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil.«
3. v čast žalostne Matere božje molijo sedem krat Zdravamarija in enkrat pristavijo: »Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce.«

Ko so vse to dvanajstkrat opravili, naj gredo še k spovedi in prejmejo sv. obhajilo.

Bolnikom in takim, ki ne morejo v cerkev, bodo pa spovedniki določili molitve, kakršne bodo mogli opraviti.

Zahvala.

Za lepo uspela evharistična dneva v Moravčah in Izlakah, ki sta bila določena, da se moravska dekanija posveti Kristusu Kralju in obnovi obljubo zvestobe svojemu Bogu, moramo biti pred vsem hvaležni Gospodu Bogu. Pa tudi vernikom sem dolžan zahvalo. V obilnem številu ste se udeležili tega slavlja. V Moravčah vas je bilo 4300, ne kakor je bilo v časopisih pomotoma 2000. Vkljub temu da je pretilo slabo vreme in je dež procesijo tudi preprečil, vendar ste se drugega dela slavnosti v cerkvi udeležili in vstrajali in zato toliko pobožneje počastili Gospoda v cerkvi, ker ga niste mogli spremljati v veličastni procesiji.

V Izlakah pa Vas je bilo 3000; mogočno število. Zahvaljujem se vsem, ki so se trudili, da je bilo v obeh krajih lepo ozaljšano, posebno v Izlakah, da ste vsi brez vsake izjeme s skupnimi močmi sodelovali. Zahvaljujem se vsem šolskim vodstvom in učiteljstvu pod čegar nadzorstvom se je šolska mladina v obeh krajih udeležila slovesnosti, kamniškemu okrožju gasilskih društev, kakor tudi posameznim društvom. Moravški, domžalski in zagorski godbi. Hvala Bogu in vsem vernikom!

Cegnar Janko, dekan.

Iz bogastva maše

Molitve pri darovanju

TRINAJSTA POBINKOŠTNA:

Ozri se milostno Gospod na svoje ljudstvo, ozri se milostno na darove: potolažen po tej daritvi podeli, za kar te prosimo.

SVETI ANGELI VARUHI: Sprejmi, Gospod, darove, ki ti jih prinašamo v čast tvojim svetim angelom, in milostno podeli, da bomo po njih vednem varstvu rešeni sedanjih nevarnosti in da dospemo v večno življenje.

MARIJINO ROJSTVO: Naj nam pomaga, o Gospod, da je tvoj Edino-rojeni postal človek: kakor s svojim rojstvom iz Device ni zmanjšal materine neomadeževanosti, temveč jo je posvetil, tako naj nas po praznovanju njenega rojstva reši naših grehov in napravi našo daritev tebi prijetno — Jezus, Kristus, naš Gospod.

ŠTIRINAJSTA: Daj, prosimo te, Gospod, da nas ta zveličavna daritev

očisti grehov in potolaži tvoje veličastvo.

PRESVETO IME MARIJINO: Po tvoji prizanesljivosti, Gospod, in po priprošnji blažene Marije vedno Device, naj nam bo ta daritev v večni in časni blagor in mir.

POVIŠANJE SV. KRIŽA: Hraniti se hočemo s Telesom in Krvjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem je posvečeno znamenje svetega križa, in te prosimo, Gospod, naš Bog: kakor ga smemo častiti, tako naj tudi večno uživamo sadove njegove zveličavne slave.

PETNAJSTA: Tvoji zakramenti, Gospod, naj nas varujejo in vedno branijo pred napadi hudobnega duha.

ŠESTNAJSTA: Očisti nas Gospod, po moči te daritve, in milostno nas napravi vredne, da se je udeležimo.

Dne 13. avgusta se je vršilo za vzhodni del moravske dekanije lepo evharistično slavje v Izlakah. Vsi prebivalci brez izjeme so veseli sodelovali, da je bil ves kraj ozaljšan, številni mladi so pričali, kako so se prebivalci radovali lepe verske prireditve. Zlasti je bil lepo pripravljen oltar pred cerkvijo, visok križ, daleč na okrog viden se je dvigal nad njim. K slavnosti, ki se je pričela ob 9ih je prihitelo veliko število vernikov. 3000 je bilo zbranih okrog oltarja. Vse določene župnije št. Ožbalt, št. Gotard. Čemšenik, Sv. Planina, Kolovrat in Sv. Gora so se udeležile s farnimi banderi in zastavami Marijinih družb pod vodstvom svojih dušnih pastirjev. Tudi iz Zagorja in Lok je prišlo mnogo vernikov med njimi duh. svetnik g. Sitar in g. Vodusek. Ob 9ih je stopil pred zbrano množico vseučiliški profesor dr. Snój in v globoko zasnovanem govoru pokazal presv. Evharistijo kot središče vsega krščanskega življenja. Od ustanovitve Najsvetejšega Zakramenta skozi vsa stoletja do današnjih dni je na podlagi zgodovine vernikom predočil kako so bili verniki globoki v veri, bratje v socialnem in karitativnem delovanju v stoletjih, ko so živeli tesno združeni s Kristusom v Evharistiji in kako je pojemale versko življenje in se slabšale socialne razmere, slabela ljubezen v stoletjih, ko so se verniki oddaljili od Kristusa v Najsvetejšem Zakramentu. Opozoril je na važnost odlokov zadnjih papežev o presveti Evharistiji in pozval vernike, zlasti može in mladeniče h Kristusu, ki je edini Odrešenik sveta. Po govoru je daroval sv. mašo moravški dekan, med katero so združeni cerkveni zbori lepo prepevali evharistične in Marijine pesmi. Kratek nagovor je sledil, v katerem je dekan iz Moravč vernike opozoril kako nas Kristus na križu in v tabernaklju uči o potrebi globoke vere, da zaupamo vedno, zlasti v trpljenju, v božjo Previdnost, pa nam daje tudi moč da s trpečim Kristusom združeni dospemo tudi do končne zmage.

Procesije, ki se je nato razvila, so se udeležila vsa gasilna društva, šolska mladina pod vodstvom svojih vzgojiteljev, na čelu procesije pa je šla rudarska godba iz Zagorja. Med procesijo so posamezni cerkveni zbori prepevali evharistične pesmi. Po končani procesiji so se vsi posvetili presv. Srcu Jezusovemu, nakar je sledila zahvalna pesem, blagoslov in himna »Povsod Boga«. Lep je bil ta dan, hvaležni smo bili zanj Bogu.

Z našega razgledišča

KAMNIK — MARIJIN VRTEC: V torek dne 11. jul. je priredil tukajšnji Marijin vrtec svoj vsakoletni izlet. Cilj letošnjega izleta je bilo Velesovo. Lepo je bilo videti, ko se je peljalo na sedmih vozeh 180 otrok in 32 odraslih ob veselem navdušenju in prepevanju nabožnih in narodnih pesmi. V Velesovem je opravil voditelj Marijinega vrtca sv. maša, med katero je imel kratek nagovor o velesovski Mariji in njeni božji poti. Po končanem ogledovanju znamenite velesovske cerkve in obisku starodavnega Marijinega kipa so se otroci vrnili nazaj proti domu. Dalj časa je bil še počitek v Cerkljah, kjer se je preskrbelo za želodčno vprašanje, nakar so bile pete litanije v veličastni cerkljanski cerkvi, ki je tudi posvečena Materi božji. Nato se je ustavila kolona voz še na Zg. Brniku in v Zalogu, v mraku pa so otroci prišli vsi srečni in zadovoljni domov k svojim staršem.

Drugi lepi dan, ki ga je doživel naš Marijin vrtec pa je bil 15. avgust, praznik Marijinega vnebovzvetja. Kakor že lani in predlanskim, tako je bil tudi letos na ta dan sprejem novih članov in članic. G. dekan je ta dan na novo sprejel 16 dečkov in 45 deklic. V svojem lepem govoru je povdaruil važnost »Vrtcev« za sedanjost. V celoti šteje naša otroška Marij. kongregacija: 221 otrok in sicer: 91 dečkov in 130 deklic. Daj Bog da bi takšne otroške slovesnosti res rodile sad, ki naj bi segal preko otroške dobe naprej v nevarnosti fantovskega in dekliškega življenja.

ŠT. GOTARD. V nedeljo 27. avgusta popoldne je bila procesija iz farne cerkve v zahvalo za blagodejni dež, ki ga je Bog dal pretekli teden. Procesija se je ustavila v vasi Podzid v bližini Boljskarjeve hiše — tik ob državni cesti — kjer stoji na novo

sezidana kapelica. Tu je bil govor o pomenu in namenu vaških znamenj, ki so priče vere našega ljudstva. Nato se je izvršil blagoslov kipa Marijinega Srca v slovenskem jeziku. Slovesnost so posebno povzdignile pete litanije Matere Božje, pri katerih je vse ljudstvo odpevalo, da se je slišalo daleč po dolini. Pevski zbor je za sklep zapel še nekaj Marijinih pesmi. Za postavitev znamenja je največ žrtvovala Ana Novak, po domače Kraljeva mati in njena hči Antonija.

BLAGOVICA. Naša dekliška Marijina družba se prav pridno giblje in lepo razvija. Meseca maja je priredila 2 zelo lepi igri in nas z njima prav razveselila. Isti mesec so naredile dekleta Marijine družbe tudi lep izlet k Sv. Trojici pri Moravčah. Pridružile so se tudi dekleta Marijine družbe iz Češnjic. Med potoma so obiskale več cerkva: št. Vid, škocijan in nazaj grede Vrhpolje, Hribce in Moravče. Pri Sv. Trojici je bila sveta maša, med katero so dekleta prav lepo prepevale, v Hribcih nato pete litanije Matere božje, kamor sta družbo spremljala tudi gospoda župnika od Sv. Trojice in Vrhpolja. Dekleta so bile izleta zelo vesele in med potoma so prepevale lepe Marijine pesnice. Za mesec avgust se pa zopet napoveduje nekaj lepega, ko se vrši slovesen sprejem novih deklet v Marijino družbo. — V zadnji številki Našega lista smo brali zanimivi dopis iz župnije Peče, s katerim se popolnoma strinjamo. Pisec poroča o binkoštnem shodu na Limbarski gori pri Moravčah. Da pa bodo čitatelji verjeli, povejmo še mi, da po naši dolini v Črnem grabnu ni bilo nič boljše, morda še slabše. Ne bi oporekali tej božji poti, saj veliko je res pravih romarjev, ki imajo veliko zaupanje v Sv. Valentina, ali kaj, ko je pa dvakrat toliko mladine obeh spolov, ki nima drugega namena, kot da se shaja in domov grede pije in pleše po gostilnah. Dobrim ljudem je to v veliko pohujšanje, stari se pa vpra-

šujejo, ali je to sad današnje napredne in moderne vzgoje. Tožimo, da je kriza: Res je. A marsikaj bi se lahko omillilo, ko bi ljudje rabili od Boga dano pamet za dobro stvar. Dober časopis in dobra knjiga bi morala biti v vsaki katoliški družini. To bi morala prebirati mladina in potem ne bo silila v grešna znanja in postajala po gostilnah in hodila po slabih romarskih potih, ki ji več škodujejo kot koristijo. Stariši, te vrstice naj služijo vam v svarilo, da malo bolj pazite na odraščajočo mladino. Vsak otrok ima le eno dušo in za njo so prvi od govorni njegovi starši, ki so ga vzgajali v mladosti. Pregovor pravi, da mlado drevo se še dá vpogniti, ni pa več mogoče starega. Zato vam priporočamo, da naj vstopijo vsi v katoliške družbe. Za otroke je Marijin vrtec, za matere in dekleta Marijina družba, za moše in fante Katoliška akcija s svojimi odseki. V teh družbah ne boste slišali nič slabega, pač pa mnogo dobrega, ki vam bo prav služilo za življenje. — Dne 3. julija je umrla Marija Novak, po domače Brezovka, znana gostilničarka in posestnica v Blagovici, v starosti 56 let. Bog naj ji bo milostljiv sodnik in naj počiva v miru.

MORAVČE. Limbarska gora ter bravovščina sv. Valentina. Vsako leto zadnjega avgusta popoldne prihajajo romarji; navadno se pripeljejo z vozovi do Krašnje in odtod kmalu prispejo na Limbarsko goro. Tu gori hočejo opraviti pobožnost: spoved in sprejeti sv. obhajilo. Zakaj drugi dan je sv. Egidij ali Tiln s košuto in kot varuh živine tudi češčen.

Limbarska gora ima največji shod na binkoštni ponedeljek. Drugi ne toliko obiskan shod je na nedeljo okoli sv. Janeza Krstnika, ko pridejo zlasti štajerci sem gori. Tretji večji pa je 1. septembra. Za ta dan se odpravijo radi na Limbarsko goro zlasti iz gorenjske strani, to so, Poljanci okoli Cerkelj, Senčurja in Nakla ter Pod-

Janez Langerholz:

Za denarjem

(Nadaljevanje.)

Vlak je vozil skoro prepočasi. Dobravec bi bil najraje že na mestu. Stopil bi iz voza, pogledal bi po ljudeh in tam v gneči bi že zagledal znane obraze prijateljev in sina Petra. Najprvo prijazen nasmeh. Potem bi si stisnili roke. Nato pa šli z vozom na stanovanje. Potem pa bi se prilegel dober prihrizek, vmes pa bi si razkladali novice, doživljaje in pripetljaje iz Evrope in Amerike. To bi bilo govorjenja, to presenečenja. Do petelinjega petja in še naprej.

Dobravec si je že v mislih slikal prisrčnost sprejema.

Vlak je obstal. Dobravec je izstopal in razbiral svojo prtljago. Toda . . . kje so John, kje Frank, kje sin Peter! Ali jih ni? Morda niso dobili obvestila? In življenje na postaji ob prihodu vlaka, — ne, ne, saj to ni življenje, to je skoraj smrt. Včasih je bilo drugače. Ljudi kakor na mravljišču, kognji, električna železnica, avtobusi, drvenje in vrvenje na vse strani. Da! Bilo je in ni več. Življenje se je izselilo iz tega kraja. Ves svet razjedajoča kriza je posegla tudi sem, potrkala je na vrata delavca in podjetnika.

Delavci so zapuščali polagoma kraj svoje sreče in šli naprej za dolarjem, le redki so ostali še na svojem mestu, med srečnimi najbolj srečni. Podjetja so deloma hiralala, deloma propadala.

Dobravcu se je skoraj stemnilo pred očmi. Včasih je pel tisto pesem. V šolskih letih je bilo, in ni si mogel prav predstavljati, kaj bi pomenile njene besede. V tistem trenutku pa je spoznal, kaj se pravi: In sred' ljudi, povsod sem sam.

Povpraševal je po prijateljih, povpraševal po sinu. Ljudje so ga poslušali, obstajali, zmigavali z glavo, z ramo, nekateri odgovarjali tudi z besedo; vse pa je imelo en sam pomen: »Ne vemo, ne razumemo, kaj govoriš; ne poznamo tvojih ljudi.« Kaj je pač dvoje, troje ljudi med milijoni brez čutne tujine!

Kakor senca se je podal do znanega hotela. Toda ali je to hotel? Ali je to tista hiša, kjer je s prijatelji preživel toliko veselih uric, toliko zabave. Ne, ne, to je grobišče.

Povpraševal je po prijateljih in po sinu zastonj.

Dobil je samo dober nasvet: »Obrni se na časopisje. Tam pripoveduj in povprašuj. Mogoče boš koga našel.«

Tako! Poizveduj! Povprašuj! In mogoče . . . Kje pa naj čakam? Tu v hotelu. To pa stane, stane, denar se

bo manjšal, zaslužka ne bo. Kam bomo pa prišli?

Nak! Kaj takega si Dobravec od bogate Amerike ni mogel pričakovati.

Nestrno je čakal poročil. Morda se bo kdo odzval po časopisju, morda s pisanjem. Zastonj je brskal po predalih svojega časopisja, zastonj iskal svojih prijateljev. Od nikoder jih ni bilo.

Samo drobno pisemce mu je prišlo v roke. Sin se je oglasil, Peter. Poslal mu je svoj naslov, popisal mu je pot do sebe, potožil tudi o pičem zaslužku, vendar pa ga je vabil k sebi.

Dobravec je pretehtal težo svojega premoženja, preudaril daljavo do sina in računil niso bili nič kaj prijetni. Preobčutno bi ranil svojo denarnico.

»Malo z železnico, malo peš,« se je glasilo njegovo odločilo. »Mogoče mi bo Bog — kar ustrašil se je te misli, da bi njemu pomagal Bog — torej mogoče mi bo Bog naklonil pomoč in srca naših blagih rojakov, da bom vendar srečno prišel do svojega sina. Potem sem pa dober.«

VII.

Dobravec Peter je bil poraben človek. Dobil je delo, dvigal se je vedno više, imel je krasen zaslužek in ni mu bilo dosti skrbi, kaj mu bo prinesla bodočnost.

gorci iz Tržiča in še dalje pa nekako do Preddvora in Velesovega.

Ako pregledujem zapisnik bratovščine sv. Valentina, ki se pa hrani sedaj v Moravčah, vidimo iz imen vpisanih članov in članic, da so pred 200 leti romali tudi ljudje ravno iz teh naštetih krajev na goro k sv. Valentinu ter se dali zapisati v istoimensko bratovščino.

Klement XI., papež je bratovščino sv. Valentina na Limbarski gori v letu 1718. dne 6 aprila obdaril z odpustki 7 let in 7 kvadranten kolikorokrat obiščejo to cerkev. Za glavni praznik je imela sv. Egidija. Ko je 10. junija 1718. v Mengšu župnik Janez Andrej pl. Flächenfeldt kot naddijakon Gorenjske, torej kot namestnik nadškofa ogrjejskega, pregledal, potrdil in podpisal bratovska pravila, je bila s tem pravilno ali kanonično sestavljena le-tá bratovščina. Sledi knjiga sobratov in sosester te bratovščine sv. Valentina: Ivan Ziga Benaglio, baron de Rosenbach, župnik v Moravčah, Pavel Batič, kaplan (1700 do svoje smrti 12. jan. 1729.) Peter Grošelj, šimen Wolfahrt, mgr. Andrej Bognar (Wagner), Jurij Kuman, Matevž Demšar, kot kaplani moravški. Jakob Hibič (tudi Ivič) in Janez Krst. Ruteli (1750) oba grajska kaplana, prvi v Zalogu, drugi v Tuštanju. Ahac Šteržiner, komisarij ali dekan gornjegrajski. Dalje še cela vrsta svetnih in redovnih duhovnikov, katere pa lahko preidemo, kakor tudi imena mnogih plemičev, vpisanih v imenovano bratovščino.

Zakaj 1718. l., kot prvo leto, je bilo zlasti veliko imen napisanih na 19 listih. L. 1750 so vpisovali štirikrat, samo 1. septembra je bilo v to bratovščino zapisanih imen 3 liste. L. 1782., 83., 84., 87. ter 90. so še vpisovali člane, pa že bolj redko.

Kot zadnje izkazuje ta bratovska knjiga l. 1795., potem je le še životarila in končno popolnoma zamrla, ta nekdanj, v 18 stoletju, dokaj cvetoča bratovščina sv. Valentina na

Limbarski gori. Na sv. Egidija dan (1. sept.) dopoldne se opravijo tu gori slovesne molitve za razne dobrotnike te cerkve, kar bo gotovo tudi še en ostanek ali spomin na imenovano bratovščino v tej cerkvi.

DOB. Smrt bivšega kaplana č. g. Alberta Pravsta nas je močno ganila in zato objavljamo nekaj vrstic kot venec na njegov grob. Rojen v Tržiču 2. avgusta 1883.; mašniško posvečenje je sprejel 15. julija 1907. Nastavljen je bil najprej za kaplana v Vremah na Krasu in sicer od m. avgusta 1. 1907. pa do septembra 1907, ko se je preselel kaplanovat v Podbrezje. Čez dobro leto so ga poslali od tam za župnega upravitelja na Planino pri Vipavi, kjer je služboval 7 let. Iz Vipavskega pa je prišel v Dob 25. januarja 1917. in je tukaj kaplanoval do meseca avgusta 1920. Takrat bi imel iti zopet za žup. upravitelja in sicer v Belokrajino, kar ga pa ni veselilo. Zato je zaprosil za prestop v lavantinsko škofijo. Ta želja se mu je tudi izpolnila. Nastavili so ga najprej kot kaplana pri sv. Juriju ob juž. žel. (pod Rifnikom) in čez par let za kaplana v žreče pri Konjicah, kjer je bil nekaj časa tudi provizor. Odtam je prišel l. 1930. za kaplana na Muto, blizu Vuzenize, odkoder je bil pred 11 meseci pozvan za žup. upravitelja v bližnje Trbonje.

Dne 1. avgusta t. l. je zdrav in vesel zapustil mirne Trbonje tam blizu koroške meje, da bo pohitel v duhovno pomoč k božjepotni cerkvi sv. Križa nad Dravogradom, kjer je prebila podoba Višarske Matere božje svoje pregnanstvo v času svet. vojne. Zjutraj, ko se je hotel s svojimi duhovnimi sobratji podati v spovednico, ga je nepričakovano zadel mrtvoud in tekem ene ure je že morala njegova duša stopiti pred božjo sodbo. Upamo, da mu ni bilo težko dati odgovor pred svojim Bogom, saj je celo svoje življenje preživel tiho, mirno, nepozvano pa zvest v službi služabnika Gospodovega. Ravno svoj petdeseti rojstni dan je dopolnil dne

2. avgusta, ko ga je Bog poklical k sebi. Preživel jih je od teh 26 let v duhovniški službi. Prvo polovico teh let v ljubljanski (1907. — 20.); drugo polovico je pa deloval v lavantinski škofiji, v vsaki po 13 let. In sedaj blagi g. Albert mirno počiva tam v Trbonjah in mi se te bomo spominjali...

Ko je neizprosna smrt vzela v svoje naročje tega duhovnika, rojaka tržiškega, je pa iz naše dobske župnije vzrastle nov mašnik. Č. g. Franc Blaj, doma iz Podrečja, je daroval letošnje leto prvo sv. mašo v nedeljo, dne 9. julija v župni cerkvi, posvečeni Mariji Vnebovzeti, v Domžalah.

Predno nastopi svojo službo, se poda še za eno leto v duhovsko semenišče, da v Ljubljani dovrši vse bogoslovne nauke.

Iz matrine rodovine je bilo že duhovnikov; tako n. pr. svoj čas sloviti pesnik znan pod imenom Virk. Jožef Virk je bil rojen v Podrečju št. 27 dne 15. marca l. 1810.; župnik je bil pri sv. Duhu v Ločah pri Konjicah do l. 1880., ko je odšel v večnost.

Duhovnik Rok Merčun je bil tudi iz tega sorodstva. Rodil se je v Podrečju hiš. št. 2 pri »Pogorelčku« dne 15. avg. 1855. Oče mu je bil Jurij, mati pa Katarina Birk. Mašnik je postal dne 14. avgusta 1878., po dovršenem 3. letu bogoslovja. Naslednje leto je nastopil službo prefekta v Alojzijeviski, zavodu, kjer je bil preje sam gojenec. Kaplanoval je v Šmartnem pri Litiji in Tržiču, nato pa je bil katehet v Ljubljani. Žal, da bolehnemu ni bilo dano več kot 20 let služiti v službi Vzgojitelja.

Janez Jeretina »Jurček« iz Brezja, soseska Škocijan, je bil po novi maši l. 1918 pol leta kaplan v št. Rupertu na Dolenjskem, nato pa prefekt v zavodih sv. Stanislava v št. Vidu, kjer je umrl 2. novembra 1921. Zavratna sušica je mlademu, 27 letnemu duhovniku vpihnila luč življenja. Bil je pesniška narava in dober duhovnik.

Anton Cerar. Mežnarjev iz Doba je bil posvečen v mašnika v Ljubljani, dne 10.

Pač pa se je začel ozirati okrog sebe in misliti na lastno družino.

»Potem človek vsaj ve, čemu živi in za koga dela,« je prigovarjal samemu sebi. »In red imaš v hiši in postrežbo v boleznih; če ne, živi človek v tujini kakor divjak.«

Dobil je krepko gorenjsko Mino in jo zasnuhil. Seveda kar po ameriškansko, brez vseh obredov in ceremonij, kakor jih pozna slovenski dom in domača hiša. Dogovorila sta se, šla sta k duhovniku in povedala kaj želita, pa je bilo vse urejeno.

Mina je bila zdrava Gorenjka. Z dušo in telesom navezana na dom in na zemljo.

Ko bi le kdaj toliko imela, da bi si kupila kako farmo,« je nemalokrat prigovarjala svojemu možu.

»Kaj bi bilo potem?«

»Tam bi bilo življenje!«

»Ali mar tukaj ni?«

»Je in ni. Zaslужek je res stanovit in ga tudi toča ne pobije.«

»No, ali ti ni to dovolj?«

»Delo je pa nevarno. Pri strojih je nevarno, pod zemljo ni nič prida. In potem pa ta večni dim! Poglej sonce; tako je kakor bi bilo s sajami namazano.«

»No, ali še kaj več?«

»Lastnega doma tudi nimava. Tu, kjer sva, sva od danes do jutri. Ka-

dar se gospodarju poljubi, nama lahko odpove, pa bova na cesti.«

Peter se je zamislil v besedo: »Lastni dom!«

Da, nekaj lepega je lastni dom, lastna streha. Sam svoj gospod si. Davek plačaš in nobeden nima pravice, da bi te preganjal in podil po svetu. Nobeden ne čaka prvega dne v mesecu, nobeden ne preži na tvoj zaslužek. Življenje si lahko urediš po mili volji, lahko spiš ali bediš, lahko poješ ali molčiš, lahko hodiš lahko ali trdo, nobeden se ne bo vznemirjal, nobeden se ne bo pritoževal, da njegovi živci take in take hoje ne morejo prenašati, da mu tako in tako petje preseda.

Da, da lastni dom! Ljubo doma, kdor ga pozna in če je prav sredi Amerike.

Peter je hodil dan za dnevom na delo.

»Pa glej, da se ti ne bo kaj pripetilo.« ga je odslavljal žena jutro za jutrom.

»Ah, kaj bi neki bilo.«

»Nesreča nikoli ne počiva.«

»Sicer sem pa zavarovan.«

»Za denar seveda, za zdravje pa ne. Čemu ti bo denar, pohabljenču?«

»Bodi brez skrbi! Nič hudega ne bo.«

In ni bilo. Dolgo časa ne. Peter je plačeval zavarovalnino za nezgodo in

sveto zatrjeval, da jo raje zdrav plačuje kakor bi bolan vžival njene milosti. Prav je imel. Ni je zavarovalnice nad zdravje. Ali če prideš v nezgodo, pa imaš pomoč hitro pri rokah, takrat je pa tudi zavarovalnina nekaj vredna.

Prišel je dan, ko so Petra prinesli precej pohabljenega iz rudnika naravnost v bolnico. Mina je dobila obvestilo, kje ima moža. Ni bila vesela tega poročila. Ali kaj hočeš, ko se pa ne da prenašati. Ni prav, da bi zobali samo pelin in spet bi ne bilo prav, če bi se sladkali samo s cukrčki.

»Vidiš, vedno sem se bala tega dne in tega poročila,« je govorila Petru v bolnici, »pa sem ga vseeno morala dočakati.«

»Hvala Bogu, da še hujšega ni bilo. Dva sta bila takoj mrtva, meni se pa vendar ni nič hujšega pripetilo. Samo malo opraskan sem.«

Pa je bilo tistega »malo« le precej. Samo tako je: človek bi ne bil junak, če bi tožil za vsako bolečino. Lažje trpi sam in njegovi ljudje lažje prenašajo gorje, če mislijo, da bolečine vendarle niso prehude. Peter je trpel pa je vendar vedno dobre volje; še Mina se je morala nekaterikrat smejati, če bi bila prav najraje jokala.

(Nadaljevanje.)

junija 1917 od dr. Karlina za tržaško-koprsko škofijo. Kaplan je bil v Brezovici ter je bil že l. 1919. nad pol leta interniran v Italiji. Tudi kot župniku v Šmarji pri Kopru mu ni bilo postlano z rožicami.

Sedaj župnikuje v Bazovici pri Trstu.

ŠKOCIJAN pri Dobu. Tu smo pokopali 20. 8. blagega mladeniča Jakoba Jeretina, v starosti 25 let. Pokojni je bil brat pokojnega prefekta v škofovih zavodih, Janeza Jeretina, ki je pa bil prepeljan na splošno željo vaščanov na domače pokopališče. — Pokojni Jakob je bil še 13. avgusta z očetom na Brezjah, na Veliki Šmaren pri 6. sv. maši v St. Vidu in 18. je izdihnil svojo blago dušo. Njegovo truplo smo položili v grob njegove matere, kjer naj mirno počiva, duša pa večno srečo uživa pri Bogu!

V Škocijanu smo letos temeljito popravili zid okoli pokopališča, ki je bil enako potreben poprave kot krtinski zid, ki je vrh tega še zgodovinskega pomena. Napeljali smo gramoza, peska, delali tlako, cerkev je pa plačala zidarja in cement. Zdaj smo vsi zadovoljni, ker se je delo popolnoma posrečilo in je zid v kras cerkvi. — V Krtini smo imeli zadnjo nedeljo v avgustu navadno žegnanje. Prijazna cerkev v gotskem slogu

je privabila veliko ljudi k službi božji. Lepo vreme je še povečalo slovesno razpoloženje. Kazi pa lep pogled zid okoli pokopališča. Škoda je, da razpada zid, ki je ostank iz turških taborov. Popoldne je pa kazil lepe dopoldanske vtise alkohol, ki je zlezal nekaterim fantom preveč v lase, da so uganjali ne samo po Krtini, ampak še v sosednjih vaseh svoje neslane šale, kar jim ne more biti v čast. Alkohol naredi iz fanta medveda, da pleše kot Bosancu »Marko«. Zato drugič — več pameti, da bo manj vaše sramote!

GROBLJE. Dne 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzvetja je dospel popoldne ob pol 5 novomašnik Klemen Mav. Pred cerkvi so ga pozdravili zbrani domačini, nato je pa s številnim spremstvom opravil v cerkvi popoldansko službo božjo (pete litanije) in podal novomašniški blagoslov. V nedeljo, dne 20. avgusta, je zapel novo sv. mašo. Za redko slovesnost so okoličani postavili številne orjaške mlaje in okusno okrasili cerkev. Lepo vreme je od svoje strani pripomoglo, da je bila slavnost toliko sijajnejša. Prišlo je v Groblje ljudstva kakor še ne kmalu. Vsem, ki so k lepi cerkveni slavnosti kaj prispevali — Bog povrni!

Štev iz bednega stanja. Toda revolucija le ruši. Od ruševin pa človek ne more pričakovati sreče in mirnega življenja. Hvalevredno je velikansko prizadevanje predsednika Združenih držav Amerike, ki je uvidel veliko nevarnost in ubral pot evolucije, ki naj najprvo izravna prepad med kapitalom in delom v Ameriki, njegovim uspehom se pa ne bo mogel dolgo upirati kapital drugih delov sveta. Dal Bog kmalu in lepim uspehom!

Lepo je bilo v Kamniku in v Domžalah na Evharističnih shodih. Povsod svečano, skoro sveto razpoloženje, vse v mlajih in venci, cele kolone okrašenih voz in biciklistov. Na zborovalnem prostoru nad 8 tisoč ljudi, povsod mir in vzorna disciplina. Zbrali smo se, da smo pokazali svoje versko prepričanje in živo vero v Jezusa v Najsvetejšem zakramentu. Posebni namen je bil, da smo se tudi zahvalili za milost Odrešenja ob 1900 letnici Kristusove smrti. Zadostovali smo za pregrehe mnogih mlačnih kristjanov, posebno pa za brezboštvo, ki se v naših dneh grozno razširja. Zahvalimo Boga za te dneve.

Brez dvoma je k tej slavnosti največ pripomogel »Naš list.« On nam je dal pobudo in nas z lepimi članki navduševal za sveto stvar. Zato je naša dolžnost, da ga širimo in priporočamo in da ne odnehamo prej, dokler ga nima vsaka hiša kamniške in Moravske dekanije. Ponosni bodimo na to, da ga imamo in da veže vse župnije obeh dekanij v eno duhovno enoto, saj le na ta način lahko delujemo za procvit Kat. akcije. Če imamo »Naš list«.

Nimajo povsod takega glasila. Nekaj podobnega le še Ljubljana (Vera in življenje) Kranj, (Kranjski zvon), Tržič (Cerkveni glasnik) in Novo Mesto, (Križ). Tako vidimo, da nismo zadnji. Skažimo se pa vredne in hvaležne s tem, da ga širimo, ker to je apostolat K. A. ki nam jo naši višji pastirji tako priporočajo in naša duhovščina tako želi povsod vpeljati.

Razpečavanje je tako urediti, da ga vsaka hiša dobi, toda kako? Najbolj hitro otroci vse obletijo z njim, Uspeha povsod ni, otroku se hitro vname pogum, če mu materi reče zbadljivo besedo, potem drugič ne gre več tja. Več bi se doseglo, če bi ga odrasli fantje ali dekleta nosile, potem bi ga že kdo radi vpliva osebe vzel. In če ga samo enkrat kupi in res tudi prečita, potem je bodo že iskali. Potem bi pa že z otroci šlo naprej, ko bi bil vpeljan povsod. Radi denarja ne gre, saj stane samo 1 Din. Ne bodimo samo materijalisti, tudi duševne hrane potrebujemo.

Naj bo uspeh teh shodov ki so se vršili in kateri se bodo še, poživiljena zavest Katoliške misli med nami, in sklep, v vsako hišo »Naš list«!

J. Žerovnik

Leon XIII. in razdelilna pravičnost v državi

Bogastvo države je delo delavcev.

53. » Čeprav pa morajo vsi državljani, brez izjeme, nekaj prispevati za celotno splošno dobro, katerega nekaj pristojen del sam od sebe pripada posamezniku, vendar istega in enako nikomur ne morejo prispevati. Kakršnekoli so menjave v načinih vladanja, bodo vedno tiste razlike med stanovni državljani, brez katerih ne more biti in si misliti ne moremo kake države. Vsekakor je potrebno, da se najdejo nekateri, ki se posvete državi, ki delajo postave, ki sodijo in končno oni, s katerih nasvetom in avtoriteto se upravljajo mirovni državni posli in nujne zadeve. Vsakdo misli, da zavzemajo ti možje prva mesta, in da jih kot ugledne ceni vsako ljudstvo zato, ker neposredno in na odličan način prispevajo za skupno dobro. Nasprotno pa tisti, ki izvršujejo kako delo, koristijo državi, toda ne na isti način, kakor oni in ne z enakimi posli, vendar tudi oni zelo veliko koristijo državi, četudi ne tako naravnost. Ker mora biti socialno dobro vsekakor take vrste, da ljudje, ki ga postanejo deležni, postanejo boljše, zato mora isto gotovo temeljiti predvsem v kreposti. Nič manj pa ne spada k dobro urejeni državi tudi preskrba s telesnimi in zunanji dobrinami, »katerih raba je potrebna za izvrševanje kreposti.« (Sv. Tomaž, De reg. princip. I. c. 15.) Za pridobitev teh dobrin pa je vsekakor najbolj uspešno in potrebno delo proletarcev, bodisi da izvršujejo delo na polju, bodisi da vrše delo v obratih. Da, celo toliko je tozadevna njihova moč in učinkovitost, da je najgotovejša resnica, da bogastvo držav ne pride od drugod, kakor od dela delavcev. Pravičnost torej zahteva, da država skrbi za proletarce, da tudi on nekaj prejme od tega, kar prispeva v splošno korist, da ima stanovanje, obleko in da v zdravju more lažje prenašati življenje. Iz tega sledi, da je treba odobravati vse, kar se zdi, da bo na kakoršenkoli način koristilo položaju delavcev. Ta skrb, ne samo, da ne bo nikomur škodovala, marveč celo vsem koristila, kajti naravnost važno je za državo, da ne trpe vsakovrstne bede oni, od katerih prihajajo za njo tako potrebne dobrine.

Papež Leon XIII. z besedami: Najgotovejša resnica je, da bogastvo držav ne pride od drugod, kakor od dela delavcev, daje tako veličastno prepričanje o moči in časti dela, kakor ni bilo morda nikomur še

dano. Vse bogastvo, vse dobrine prihajajo od dela delavcev in se v tem strinja z marksisti. S tem se je veliki papež postavil v nasprotje z dandanes skoroda splošno veljavnim naziranjem, da je kapital tisti, ki je dobičkanosen in pomnožuje vrednosti in s tem množi tudi kapital. Pravilno je načelo: Delo množi vrednosti in s tem tudi kapital. Kapital sam na sebi nerodovit, enako kakor delo brez kapitala, ker človek ne more iz nič ustvarjati. Nadvrednosti torej ne proizvajajo surovine ali stroji, živina ali gozd, ampak delo. Denar ne more roditi novega denarja, nove vrednosti, ker je mrtev in nerodovit, nadvrednost proizvaja le delo. Nadvrednost ustvarja delo; vrednosti tudi delo ne more ustvarjati, ampak jih le pomnožuje in stori za človeka porabne. Gospodarsko načelo kat. cerkve sloni na delu. Delo ustvarja nadvrednosti in le delo daje pravico do njih.

Mogel bi se oglasiti marksist in bi rekel na te besede Leona XIII.: » Vsaj mi trdim vedno, da je vse premoženje last delavcev, v rokah podjetnikov pa tatvina.« Ali ima prav? Ker premoženje se more pridobiti tudi poštenim potom n. pr. z dedščino, z delom itd. O tatvini ne more biti govora, dokler se ne dokaže, da si je kdo prilastil premoženje v nasprotju z veljavnimi pravnimi nazori.

Katoliška cerkev lastnine noče odpraviti, ampak vpeljati lastnino, ki bo zgrajena na načelu, da je delo tisto, ki proizvaja nadvrednosti in daje pravico do lastnine. Leon XIII. hoče, da bodi bodoča lastnina, ki se ima z delom pridobiti, razdeljena po naukih dela. Mirno more milijonar ohraniti svoje milijone. Ako jih je živil brez dela, bodo prej ali slej skopneli in prešli v druge roke potem po pravici zasluženega plačila za delo.

Nepopravljiva je škoda, da katoličani niso razumeli velikega papeža Leona XIII., ki zahteva, da se mora gospodarstvo preosnovati na podlagi dela in zahteve delavcev po deležu na dobičku. Sokrivi smo onega velikanskega prepada, ki zlja med kapitalizmom in proletarijatom, katerega je napravilo napačno načelo in temu prikrojeno ravnanje, da je kapital, ki nese. Nepremostljiv se zdi ta prepad, zlasti ker kapital izziva proletarijat vedno bolj samozavestno. Proletarijat, nahujskan in zapeljan od marksizma upa edino od revolucije svojo re-

Ali si zavarovan?

Pravilno? - Pri domačem zavodu? Naša

domača slovenska zavarovalnica je VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Zavaruje: požar, vlom, nezgode, zakonito jamstveno dolžnost, zvonove, steklo, avtomobile, vodi vse vrste življenjskih zavarovanj in posmrtninsko zavarovanje »Karitas«.

Pojasnila in nasvete daje

Ivan Lazar

orožn. komandir v p., DOMŽALE

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRICEK MATIČEK

Pri Jezusu

Ko stopim v hladno cerkvico,
zagledam večno lučico;
užge se vroče mi srce
v ljubezni Jezušček za te.

Tu bivaš v sveti Hostiji,
zaklenjen v zlati hišici.
Tu nas uslišiš vsaki čas,
v tolažbo blagoslavljaš nas.

Ko stopiš iz te hišice,
da prideš v moje srčece,
ljubezen v meni zaplanti,
saj moje vse si — Jezus Ti!

Noč na Kalvariji

(V spomin 1900 letnice Odrašenja Sveta.)

Tam gori Kalvarija v noči leži
in zvezde na nebu gore.
Velike so tu se zgodile stvari;
o njih pa zdaj zvezde molče.

Tri znamenja gori na vrhu stoje,
ki zvezd jih svetloba obseva,
a eno svetlejše je, kot sta obe,
krasnejše očem se dozdeva.

Na križu visokem, ki sredi stoji
Sin božji za nas je bil križan;
zato pa ta križ se najlepše blesti;
tu Bog je za nas bil ponižan.

Podeli mi milost, moj božji Trpin,
da gledam ti v jasni obraz;
ves blede od prestanih je že bolečin,
neskončne ljubezni dokaz.

»Lučka z neba«

Otroci kje dobite vse to, kar je v današnjem otroškem kotičku? Ne veste, kajne! Vidite, to vse in še druge lepe povesti in članke za otroke prinaša vsaki mesec otroški verski list »Lučka z neba« Prva stran prve številke je tukajle.

»Lučka« je Jezusov listič in ima namen širiti Jezusovo slavo. Vsak otrok naj bere Jezusov listič. G.g. kaplani in kateheti ga bodo radi naročili, če se prigrasite zanj. Stane le 5 Din, s poštnino pa 1 Din več.

Strička Matička bo to zelo veselilo, če se naročite na ta res lep in koristen list.

Zaspanci, zadnji čas je, da se zbudite! Koliko vas je, ki nimate »Lučke« — in to kar mirno gledate? Ne tako! Ne mirujte, dokler ne boste vsi imeli »Lučke« naročene. Po »Lučki« se bodo spoznali otroci. Torej le na delo. Videl bom kje bodo najbolj pridni. Tekmujte in sporočite!

Striček Matiček

Jezus vabi vernike celega sveta v svojo najsijajnejšo hišo, v baziliko sv. Petra v Rimu.

Slika na levi:

Franciškovski križarji
30. julija 1933 na
Stadionu v Ljubljani.

Slika na desni:
Sestrice sv. Klare
30. julija 1933 na
Stadionu v Ljubljani.

Skrbimo za zdravje !

Sadje kot zdravilno sredstvo. Mi vemo, da je sadje že od nekdanj zelo priljubljeno hranljivo in užito sredstvo. Moderna prehranjevalna veda nam pravi, da ima sadje z lupinami (razne vrste orehov, lešniki, mandeljni, kostanj) mnogo beljakovine in maščobe v sebi. Poleg teh važnih hranljivih snovi vsebuje sadje kot glavni sestavni del sladkor in sadne kisline, soli in vitamine, ki so za življenje tako važni. Vse te sestavne dele nahajamo skoraj izključno le v surovem sadju; pri kuhanju ali konserviranju se večinoma uničijo. Žalibog pri mnogih prebavnih boleznih ni mogoče uživati surovega sadja. Takšni ljudje naj pijejo večkrat na dan citronin sok; kajti znano je, da vsebuje ravno citriona največ vitaminov.

Sadje pa ni dobro samo za zdravega, temveč tudi za bolnika. V obliki sadnih sokov nam daje sadje osvežujočo pijačo, skuhanu sadje je pa lahka in prebavljiva bolniška hrana. Tu se zopet spomnimo na citriono. To je staro in preizkušeno hišno sredstvo pri vnetjih vratu, angini itd., kar priznava tudi moderna medicina. A ne samo pri akutnih infekcijah, temveč tudi pri slabih zaostalih otrokih, pri bledečih osebah, zatolsčenju itd. nam pametno in ne pretirano uživanje citroninega soka izbornu služu. Od našega domačega sadja so najbolj priporočljiva jabolka. Vedeti pa moramo, da se nahaja v koži šestkrat toliko zdravju koristnih snovi kot v mesu; zato jabolka nikar ne lupimo, temveč jih samo umijmo in tako pojedimo. Sicer je koža včasih malo neprijetna, a to nič ne de; zatisni oči in zaužij, pa bo dobro. Prav majhni otroci naj uživajo sadje le v obliki iztisnjene soka. Večjim otrokom in tudi odraslim moramo dopovedati, da sadje, zelenjavo itd. dobro prežvečijo; le tako dobijo iz sadja vse, kar vsebuje, in je tudi prebavljanje potem veliko lažje.

Spalnica naj bo dobro prezračena, preden greš spat.

Novo, sedaj mnogo rabljeno sredstvo proti srbečici se imenuje kalmitol.

Napačno je, če misliš, da potenje nog odvaja iz telesa bolezenske snovi in da se zato ne sme odpraviti. Potenje nog je le bolezen kože in to lahko zdravimo.

Pri vsakem vratnem vnetju si daj preiskati urin glede beljakovine; kajti v zvezi z vratnim vnetjem je večkrat obolelost ledvic, in te ne smeš prezreti.

Novorojenček dišne v minuti povprečno 44 krat, odrasli samo 16—20 krat. Ob bolezni pa more kolebatu število dihov med 1 in 100 na minuto.

Striček Matiček

Vse kar je v tej številki v otroškem kotičku prav za prav ni nič napisal striček Matiček. Bog ve, kaj mu je. Ali je zbolel ali se samo kuja (kar si pa o stričku pač ne moremo misliti) — ne vemo — ampak piše nam nič več. Ne bo drugega pomagalo, kakor da mu vsi nečaki in nečakinje prav lepo pišejo in prosijo, naj se vendar enkrat že oglasi in odgovori na vsa pisma. Torej peresa in svinčnike v roke! — Urednik

VELIKA IZBIRA

kamgarnov, ševjotov, štofov, blaga za ženske obleke in perila, svile in svilenih rut v novih vzorcih, galanterije in drugega

po zmerni ceni pri Jos. Senica, Domžale

podružnica Moste pri Komendi

prav tam ugodno kupite stalno sveže specerijsko blago, steklo in porcelan, železo in železnino vseh vrst, cement in drugo.

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.